

Miza politică a atentatului

Autori

**Carmen Zamfirescu
Florian Olteanu**

editura

Miidecărți

Bragadiru - 2018

PREZENTAREA AUTORILOR.....	7
CUVÂNTUL AUTORILOR	29
INTRODUCERE.....	31
CAPITOLUL I	
ATENTATORUL INSTABIL PSIHIC ȘI EMOȚIONAL.....	37
CAPITOLUL II	
ATENTATORII ȘI FANATISMUL MISTICO-RELIGIOS.....	44
CAPITOLUL III	
IDEOLOGIE, REVOLUȚIE ȘI ATENTAT	53
CAPITOLUL IV	
ATENTATORII ȘI SCHIMBAREA POLITICO-MILITARĂ	94
CAPITOLUL V	
ATENTATUL CA MISIUNE MILITARĂ	127
CAPITOLUL VI	
LOVIREA SIMBOLURILOR NAȚIONALE	135
CAPITOLUL	
CÂND LIDERII ÎȘI PREGĂTESC RECIPROC ATENTATE	145

CAPITOLUL VIII

ACCIDENTE, INCIDENTE ȘI SUSPICIUNI186

CAPITOLUL IX

ATENTATELE SCHIMBĂ SOARTA ECONOMIEI,
MERSUL SOCIETĂȚII, ÎMPIEDICĂ TRIUMFUL JUSTIȚIEI..203

CAPITOLUL X

„ATENTATUL CIBERNETIC”, RĂZBOIUL CONTRA
TERORISMULUI ȘI OPOZIȚIA CLASIC-MODERN
ÎN CADRUL ATENTATELOR217

CONCLUZII.....225

BIBLIOGRAFIE227

CAPITOLUL I

ATENTATORUL INSTABIL PSIHIC ȘI EMOȚIONAL

Această primă categorie cuprinde numeroase exemple ale unor atentatori care au dorit să iasă în evidență prin fapte care să-i mențină în atenția publicului sau „să-i facă să intre în istorie”. Această expresie este întâlnită pentru prima dată în Grecia Antică. O informație care nu se desprinde cu totul din sfera legendelor este aceea a incendiului care a mistuit una din cele șapte minuni ale lumii, Templul Artemisei din Efes. Acesta a fost incendiat în noaptea în care s-a născut Alexandru cel Mare (21 iulie 356 î.Hr.), la curtea regelui Macedoniei, Filip al II-lea. Autorul acestui act a fost întrebat care a fost semnificația gestului său, răspunzând că a dorit să intre în istorie. Tradiția spune că, imediat, numele său a devenit, conform expresiei latine, un „nomen odiosum”, adică un nume ocultat, fiind pedepsită pronunțarea acestuia în public. Totuși, această „damnatio memoriae”, adică o condamnare la uitare, nu și-a făcut efectul, deoarece astăzi îi cunoaștem numele, Herostratos.

În 1791, liderul revoluționar iacobin Jean Paul Marat a fost asasinat în baia sa de către Charlotte Corday, adeptă fanatică a girondinilor³.

Președintele american James Abram Garfield a fost asasinat la 2 iulie 1881 de către Charles Guiteau⁴, un om instabil psihic, care l-a susținut ca un cetățean de rând pe Garfield, scriind discursuri favorabile acestuia,

3 Jacqueline Delaporte, *Charlotte Corday: une Normande dans la Révolution*, Musées départementaux de la Seine-Maritime, 1989, p. 5 și urm.

4 Robert Elman, *Fired in Anger: The Personal Handguns of American Heroes and Villains*. Garden City, NY: Doubleday & Company, 1968, p. 12 și urm.

ajungând să creadă în mintea sa că el l-a ajutat să ajungă la Casa Albă și dorind ca președintele să îi dea post diplomatic la Viena și la Paris. Refuzat să ajungă în audiență la președinte, Guiteau a decis să îl asasineze. S-a antrenat, trăgând cu pistolul la țintă, și și-a îndeplinit scopul la 2 iulie 1881, în timp ce președintele Garfield se afla în gara Baltimore & Potomac din Washington. Președintele a supraviețuit asasinatului, dar rana produsă de unul din cele două gloanțe s-a infectat, Garfield murind la 19 septembrie 1881. Charles Guiteau, prins, a fost judecat și condamnat la moarte în ianuarie 1882, fiind spânzurat la 30 iunie 1882.

Așadar, fanatismul a făcut ca doi președinți americani să fie asasiinați în intervalul 1865-1881, Abraham Lincoln și James Abram Garfield.

Asasinatele asupra cărora planează semne că atentatorii identificați nu erau singuri sunt cel îndreptat asupra președintelui american John F. Kennedy⁵ la Dallas, în 22 noiembrie 1963, precum și cel care l-a vizat pe un alt președinte american, Ronald Reagan, în 30 martie 1981 (căruia i-a supraviețuit, deși a fost grav rănit). Lee Harvey Oswald⁶, autorul oficial al asasinatului căruia i-a căzut victimă J.F. Kennedy, a fost ucis la 24 noiembrie 1963 de către Jake Ruby, la rândul său mort în condiții misterioase în închisoare. Lee Harvey Oswald a avut o viață tumultuoasă. S-a înrolat în Infanteria Marină ca voluntar, dar a fost reformat. A ajuns apoi în Uniunea Sovietică, lucrând la o fabrică de componente, dar, deși admira ideologia de stânga, a cerut să revină în SUA, pentru că în Uniunea Sovietică nu putea cheltui banii pe care îi câștiga din cauza rigorilor stabilite de comuniști. În 1963, era bibliotecar la Dallas, exact în clădirea de unde a tras gloanțele fatale asupra președintelui Kennedy. Detensionarea crizei rachetelor, dar și recente descoperiri privind intențiile sale de a cumpăra armament sovietic pentru diversiuni care să declanșeze lupta cu sovieticii, relațiile tensionate cu vecinul din Caraibe, Cuba comunistă, încercările repetate de a-l elimina pe Fidel Castro, datoriile neonorate ale familiei Kennedy față de Mafia⁷, dorința magnaților americani de a-i facilita ascensiunea lui Richard

5 Louis Stokes, *Report of the Select Committee on Assassinations of the U.S. House of Representatives*, Washington, D.C.: United States Government Printing Office, 1979, p. 21 și urm.

6 <https://www.britannica.com/biography/Lee-Harvey-Oswald>, accesat la 6 noiembrie 2018.

7 Tom Deignan, *When JFK entered White House he brought the Irish mafia with him*, <https://www.irishcentral.com/roots/history/jfk-john-f-kennedy-white-house-irish-mafia>, accesat la 8 noiembrie 2018.

Respect pentru oamenii și cărți

Nixon, un politician mult mai dispus în a începe războaie în lume, au fost considerate tot atâtea cauze care ar fi dus la asasinarea lui JF. Kennedy. Să nu uităm că în 1968 fratele său Robert Kennedy (procuror general în mandatul Kennedy) a fost și el asasinat, în timp ce se afla în campanie electorală. El dorea să obțină nominalizarea Partidului Democrat. La Los Angeles, după ce câștigase alegerile parțiale în California și în South Dakota, în data de 5 iunie 1968⁸, a fost asasinat, în timp ce traversa bucătăria Hotelului Ambassador, decedând la Spitalul „Bunul Samaritean” din Los Angeles a doua zi, pe 6 iunie 1968. Asasinul său ar fi fost Sirhan Sirhan, un iordanian care emigrase în Palestina, care a fost prins, acuzat și condamnat pe viață pentru asasinat.

Atentatorul la viața lui Ronald Reagan, John Hinckley Jr.⁹, era un tip cu tulburări de personalitate. S-a speculat că el dorea să atragă atenția actriței Jodie Foster, pe care nu o cunoștea, dar de care se îndrăgostise, după ce o văzuse în filmul „Taxi Driver”, în care rolul masculin a fost interpretat de către Robert de Niro. S-a speculat că fratele său mai mare era un apropiat al vicepreședintelui George Bush Sr., care ar fi dorit să ajungă mai repede la „Casa Albă”. Încercarea de atentat s-a produs la 30 martie 1981, când președintele Reagan, aflat în a 69-a zi de mandat, ieșea de la o reuniune desfășurată la Hilton Washington Hotel. Asasinul a tras în președinte, secretarul său de presă (rămas paralizat pe viață, după ce glonțul a pătruns în calota craniană n.a.), un ofițer de poliție și un agent secret. Un alt glonț a ricoșat din portiera mașinii blindate. În mașină, Ronald Reagan a simțit dureri în zona pieptului, crezând că i s-a rupt vreo coastă când agenții l-au împins în mașină, după focurile de armă. La examinarea hainelor, s-a văzut că sângea, așa că mașina a abandonat traseul inițial, Casa Albă, îndreptându-se spre Spitalul Universitar George Washington, unde a fost operat. Ronald Reagan a fost primul președinte american împușcat care a supraviețuit unui atentat. Atentatorul, socotit fără discernământ, a fost închis pe viață, fiind internat într-un sanatoriu, în stare de semi-libertate, în primăvara anului 2017. Ronald Reagan și-a reluat atribuțiile la 11 aprilie 1981, devenind foarte popular și punând supraviețuirea sa pe seama „grației divine”. În anii ‘90, la ceva timp după ce încheiase cel de-al doilea mandat, Ronald Reagan a fost atacat, la 13 aprilie 1992, de către

8 Evan Thomas, *Robert Kennedy: His Life*. Simon and Schuster, 2002, p. 392

9 Pe larg, James W. Clarke, *On Being Mad or Merely Angry: John W. Hinckley Jr. and Other Dangerous People*. Princeton University Press, 1990, p. 6 și urm.

Respectiv militantul anti-înarmare nucleară Richard Springer¹⁰, în cursul unei acțiuni publice din Las Vegas unde fostul președinte primise un premiu din partea Asociației Naționale a Operatorilor de Televiziune. Ronald Reagan a primit un vultur de cristal, spart de către Springer, dar cioburile nu l-au rănit, deși l-au atins. Springer a fost arestat, pledând vinovat pentru reducerea pedepsei. A rămas o enigmă cum a reușit să obțină acreditările oficiale, dat fiind că Reagan, chiar și după încetarea calității de președinte al SUA, era păzit în permanență de către agenții federali.

Chiar și atentatele a căror țintă a fost Papa Ioan Paul al II-lea¹¹ pot fi considerate ca având și asasini morali, nu doar efectivi. În data de 13 mai 1981, un extremist turc, Mehmet Ali Agca, a tras mai multe focuri în piața San Pietro, trei rănindu-l pe Suveranul Pontif, care a supraviețuit, apoi l-a vizitat în închisoarea turcă pe Agca, iertându-l. S-a speculat că sovieticii erau interesați de eliminarea Papei, polonez de origine, deoarece acesta susținea mișcarea anticomunistă din Polonia și din Europa. La 12 mai 1982, preotul ultraconservator Joan Fernandez Krohn¹² a încercat să îl asasineze pe Papă în timpul unei vizite în Portugalia, dar vigilența gărzii de corp a prevenit atentatul. Preotul și-a motivat gestul prin revolta față de Conciliul Vatican II (1962-1965) care, în concepția sa, ruina Biserica Romano-catolică.

Ronald Reagan și Papa Ioan Paul al II-lea au fost două simboluri ale luptei anticomuniste, de aceea s-a considerat că eliminarea lor fusese dorită de către Uniunea Sovietică.

Nici Regina Marii Britanii, Elisabeta a II-a¹³, nu a fost ocolită de o tentativă care viza asasinarea sa. În 1981, suverana se afla în vizită la Dunedin, în Noua Zeelandă. În timpul deplasării cu mașina, un tânăr de 17 ani, Christopher John Lewis, a tras în direcția mașinii oficiale cu o pușcă de calibrul 22 aflată în posesia sa. Regina Elisabeta a II-a coborâse din automobilul Rolls

10 http://articles.baltimoresun.com/1992-04-15/news/1992106114_1_brenizer-juvenile-court-task-force, accesat la 7 noiembrie 2018.

11 <https://www.historia.ro/sectiune/actualitate/articol/tentativa-de-asasinare-a-papei-ioan-paul-al-ii-lea-planuita-de-kgb>, accesat la 12 octombrie 2018.

12 <https://cultural.bzi.ro/atentatele-asupra-lui-papa-ioan-paul-al-ii-lea-17182>, accesat la 14 august 2018.

13 Codrin Dobrescu, *Asasinul Reginei Elisabeta a II-a. Cum a fost mușamalizat un atentat la viața monarhului în Noua Zeelandă anilor '80*, „Evenimentul Zilei”, <https://evz.ro/asasinul-reginei-noua-zeelanda.html>, accesat la 15 august 2018.

Royce, glonțul trecând cu puțin pe lângă suverană. Guvernul de la Wellington a decis să treacă sub tăcere incidentul. Christopher John Lewis a fost internat într-un sanatoriu de boli mentale, fiind acuzat de posesie ilegală de armă și deschiderea focului într-un loc public. El afirmase că ar fi acționat la ordinul unui personaj britanic de origine, numit „Omul de Zăpadă”. În mod normal, tânărul putea primi pedeapsa capitală, atentatul fiind catalogat de legislația neo-zeelandeză drept trădare. Tânărul ar fi dorit să îl asasineze și pe prințul moștenitor Charles, în 1983, plănuiind să evadeze din ospiciul în care se afla ținut sub observație. Anchetatorii au găsit la domiciliul atentatorului o hartă cu traseul oficial programat pentru vizita reginei din 1981 și portrete ale membrilor Familiei Regale Britanice. În 1997, Christopher John Lewis s-a sinucis în rezerva specială unde era internat. Nici în acest caz nu se știe ce rol a avut starea de sănătate fragilă a atentatorului și dacă a fost cineva interesat să o elimine pe suverana Marii Britanii. Teama premierului Noii Zeelande în 1981, Robert Muldoon, că familia regală britanică va ocoli Noua Zeelandă l-ar fi determinat să ordone mușamalizarea cazului¹⁴.

Jucătoarea de tenis Monica Seles¹⁵ a scăpat dintr-un atentat comis la 30 aprilie 1993 de un german instabil psihic care dorea să o elimine pe aceasta din circuitul de tenis, deoarece el era fan al jucătoarei Steffi Graf.

La 2 iulie 1994, fotbalistul columbian Andres Escobar¹⁶ a fost asasinat la Medellin, Columbia, de către un fan furios că acesta a avut o prestație lamentabilă cu naționala de fotbal a Statelor Unite la CM SUA 1994. Se pare că mulți afaceriști columbieni au pierdut la pariuri sume mari de bani, ei sperând la o prestație de excepție a Columbiei și nu la eliminarea încă din faza grupelor.

La 11 septembrie 1994, Frank Eugene Corder¹⁷, un șofer de camion născut la 26 mai 1956, a furat în cursul nopții un avion Cessna 150 din aeroportul Aldino din statul Maryland. Corder, fiul unui mecanic de

¹⁴ <https://www.dailymail.co.uk/news/article-5265439/How-close-New-Zealand-teen-came-killing-Queen.html>, accesat la 15 august 2018.

¹⁵ <https://www.historia.ro/sectiune/general/articol/atacuri-ce-au-zguduit-lumea-sportiva>, accesat la 17 august 2018.

¹⁶ <https://www.bogdansocol.ro/2018/07/05/tragedia-lui-andres-escobar-sau-cand-fotbalul-ucide/>, accesat la 12 august 2018.

¹⁷ Mel Ayton, *Hunting the President: Threats, Plots, and Assassination Attempts – From FDR to Obama*, <https://www.historyonthenet.com/frank-eugene-corder>, accesat la 13 septembrie 2018.

avioane, a abandonat școala în clasa a XI-a și s-a înrolat în US Army până în 1975, când a fost lăsat la vatră, în mod onorabil, ca Soldat Clasa I, deci fără incidente. În perioada 1976-1993 a lucrat ca șofer de camion, fiind concediat. În 15 aprilie 1993, Frank Corder a fost acuzat pentru tâlhărie, eliberat și arestat din nou, la 9 octombrie 1994, pentru trafic de droguri și condamnat la 90 zile închisoare corecțională, fiind eliberat în februarie 1994. Fusese căsătorit pentru a treia oară cu Lydia, care, cu trei săptămâni înainte de momentul furtului avionului, îl părăsise. Totuși, fiind permanent dependent de narcotice, Frank Corder, ca și alți atentatori, era în căutare de publicitate cu orice preț. Cunoștințele și prietenii lui au afirmat că el începuse să fie obsedat de Mathias Rust, pilotul german care a zburat cu un Cessna 172 din Finlanda la Moscova, în Uniunea Sovietică, aterizând în Piața Roșie la 28 mai 1987. Drogat, la ora 1:49 a dimineții de 12 septembrie 1994, Frank Eugene Corder a intrat cu avionul în gardul de sud al Casei Albe (evident, din cauza incapacității psihice de a controla aparatul de zbor, întrucât voia să intre în Casa Albă), decedând pe loc, la impact. Radarele Aeroportului Național au surprins aparatul care se îndrepta spre Casa Albă, cu puțin timp înainte de impact. Deși existau informații că la Casa Albă ar fi fost instalat un echipament de interceptare aeriană dacă un pilot ar ajunge prea aproape de Casa Albă, acesta nu a fost folosit. Președintele Clinton nu era atunci la Casa Albă, întrucât fuseseră planificate activități de restaurare a clădirii.

La 29 octombrie 1994, președintele american William Bill Jefferson Clinton a fost ținta unui atentat, comis de Francisco Martin Duran¹⁸, născut la 8 septembrie 1968 la Albuquerque, New Mexico. Acesta a tras cu o armă semi-automată SKS (copie fabricată în China), 29 focuri asupra unor bărbați aflați în curtea Casei Albe, pe latura nordică. Doi martori oculari au spus că înainte de a se auzi rafalele de armă au avut impresia că unul dintre bărbați semăna cu președintele american. Duran a fost imobilizat și arestat. A fost judecat și condamnat la 40 ani de detenție. Duran a mimat nebunia (afirma că dorea să salveze lumea, că exista o conexiune toxică între președintele american și o entitate extraterestră din Munții Colorado), dar nu a impresionat juriul. Duran mai fusese condamnat pentru infracțiuni de

18 *Ibidem*, <https://www.historyonthenet.com/francisco-martin-duran>, accesat la 13 septembrie 2018.

Respect pentru oameni și țări

asalt cu un vehicul US Army, pentru deținere ilegală de armă, în calitate de fost condamnat.

Cei doi atentatori aveau evidente probleme psihice (Francisco Duran a mimat nebunia, s-a considerat că avea discernământ, însă instabilitatea psihică nu poate fi contestată), care i-au determinat să planifice, în mod solitar, atentate contra președintelui american Bill Clinton.

Ministrul de Externe suedez Anna Lindh¹⁹ a fost înjunghiată mortal de un personaj instabil în momentul în care se întorcea de la cumpărături, la 11 septembrie 2003. Trebuie menționat că în Suedia demnitarii nu au gărzi de corp și trăiesc asemeni cetățenilor simpli. Anna Lindh promova ideea extinderii competențelor Uniunii Europene, lărgirii Zonei Euro.

La 11 noiembrie 2011, s-a produs o tentativă de asasinare a președintelui american Barack Obama²⁰. Serviciile secrete americane l-au arestat la 16 noiembrie 2011 pe Oscar Ramiro Ortega Hernandez, un tânăr șomer (21 de ani) care pretindea că are o „misiune divină” de a-l elimina pe „Antichristul” Barack Obama. El a tras în direcția Casei Albe, la 11 noiembrie 2011, cu o pușcă semiautomată. Șapte gloanțe au atins etajul doi al Casei Albe, fără a se înregistra victime. Familia sa, care trăia în Idaho-Falls, statul Idaho, l-a declarat dispărut pe Oscar la 31 octombrie 2011.

Tânărul avea în cazier trei arestări în trei state diferite, dar nu era monitorizat de către Secret Service. Inițial, fusese reținut într-o suburbie din Washington, ca urmare a unui apel la numărul de urgență, dar apoi eliberat, după ce poliția l-a fotografiat și i-a luat amprente digitale. În urma anchetei deschise după incident, Oscar a fost arestat în localitatea Indiana din statul Pennsylvania, unde se cazase într-un hotel. El a pledat vinovat și a fost condamnat la 31 martie 2014 la 25 ani închisoare²¹.

Așadar, se poate observa că mulți președinți americani au fost ținta unor atentate puse la cale de oameni instabili psihic. Cu timpul, măsurile de securitate pentru protecția șefilor de state și de guverne din lume au crescut ca intensitate și metode, ca urmare a intensificării atentatelor.

19 <https://www.theguardian.com/world/2003/sep/11/3>, accesat la 13 septembrie 2018.

20 https://www.washingtonpost.com/gdpr-consent/?destination=%2fblogs%2fcrime-scene%2fpost%2foscar-ramiro-ortega-hernandez-charged-with-attempt-to-assassinate-obama%2f2011%2f11%2f17%2fgIQAZC9BVN_blog.html%3f&utm_term=.3db5fd18ee78, accesat la 15 octombrie 2018.

21 https://en.wikipedia.org/wiki/2011_White_House_shooting, accesat la 12 august 2018.

CAPITOLUL II

ATENTATORII ȘI FANATISMUL MISTICO-RELIGIOS

Încă din mitologia greco-romană, nemulțumirea zeilor generase conflicte puternice între supușii lor. A urmat creștinismul, cu valul de persecuții împotriva acestuia, apoi replica deosebit de puternică a Bisericii după oficializare și rămânerea creștinismului ca unică religie acceptată în Imperiul Roman, în 381 d.Hr. Este cunoscută „împrăștierea” evreilor (diaspora), ca urmare a ordinului autorităților romane, după cucerirea Iudeii. Fondarea de către profetul Mahomed a religiei musulmane a fost urmată de o extindere a acesteia în toate teritoriile cucerite. Musulmanii au fost oprți în 732 d.Hr. la Poitiers de către Carol Martell, adică undeva în inima Franței, nu înainte de a fi cucerit Orientul Mijlociu (Locurile Sfinte ale creștinilor și evreilor), Africa de Nord și Spania (aceasta eliberându-se complet abia în 1492, anul descoperirii Americii de către Cristofor Columb), dar și spații din Oceania.

Nu mai puțin lipsite de importanță sunt vestitele „cruciade”, replica Bisericii, ca forță politică, împotriva musulmanilor. Ambițiile politice au determinat chiar dispariția temporară a Imperiului Bizantin și înlocuirea lui cu Imperiul Latin de Răsărit (1204-1267). Revitalizat în jurul Imperiului de la Niceea, Imperiul Bizantin va cădea sub loviturile turcilor (care preluaseră supremația de la arabi) la 1453. Important e de spus că aversiunea dintre catolici și ortodocși (după Marea Schismă din 1054) era atât de mare încât se spusese „*mai bine turbanul turcesc decât thiara papală*”, în sensul că bizantinii ortodocși nu concepeau să se pună sub autoritatea Romei.

Nici Curia Papală nu a fost scutită de probleme, fiind cunoscut „episodul captivității babilonice a papilor”, fiecare forță europeană susținând un Papă, cel considerat ca fiind „primul” fiind cel cu reședința la Avignon. Întregul Ev Mediu european stă sub semnul conflictelor religioase, sub cel al vecherii Inchiziției (Tribunalul Curiei Papale) la combaterea oricărei „erezii” (devieri) dogmatice. Apariția curentelor protestante a determinat desfășurarea mai multor „războaie religioase” în vestul Europei, a impus Reforma, dar și Contrareforma (replca papalității). Deși în 1555 se creează principiul „cuius regio, eius religio”, libertatea religioasă deplină pe plan european apare abia după Pacea Westphalică (1648)²². Catholicismul a rămas dominant în Franța, Spania, Statele Italiene, Irlanda, în timp ce protestantismul a cuprins multe dintre Statele Germane, Țările de Jos, Anglia, Scoția etc.

Marile descoperiri geografice, inițiate sub auspiciile regilor catolici, au determinat impunerea agresivă a creștinismului în rândurile băștinașilor, prin coloniști. Totodată, molimele aduse mai mult sau mai puțin involuntar din Europa de coloniști și condițiile grele la care i-au supus au făcut ca numărul acestora să scadă dramatic. În zilele noastre, fundamentalismul islamic existent în statele sărace se extinde, după cum și europenii critică islamul, considerând fundamentalismul drept o atitudine generală, fapt ce nu poate fi susținut de realitate. Islamul, ca și creștinismul, este împărțit în ramuri (suniți – tradiționaliști, care susțin exclusiv opera profetului Mahomed, șiiții – adepții Califului Ali, generele lui Mahomed, Karigiții – radicali). Conflictele politice tind să îmbrace tot mai mult o haină religioasă²³.

De la confruntările arabo-israeliene, la luptele dintre facțiunile islamice. „Primăvara arabă” a arătat că dispariția dictaturilor în Egipt, Libia, Tunisia, Irak, Afganistan atrage după sine războiul civil, radicalii acționând în spiritul tradiției musulmane. Europenii se arată revoltați de islam, dar nu se abțin să meargă la cumpărături sau în concedii exotice în Dubai sau în Bali. Franța a trecut prima la instaurarea unei autorități laice, în sensul că însemnele evidente religioase sunt interzise în școli. Se spune că odată un diplomat român, într-o confruntare cu niște delegați străini care puseseră pe

22 Roxana Alina Petraru, *Minoritățile în context legislativ internațional*, Editura Adenium, Iași, 2015, *passim*.

23 Florian Olteanu, *Cafeneaua Coanei Europa: lacrimi și multe întrebări fără răspuns*, în „Adevărul”, 15 ianuarie 2015, https://adevarul.ro/international/europa/cafeneaua-coanei-europa-lacrimi-multe-intrebari-raspuns-1_54b7f1af448e03c0fda0e2af/index.html, accesat la 12 septembrie 2018.

masă pistoalele, a scos un stilou și ar fi rostit „fiecare cu armele lui”. Creionul celor de la „Charlie Hebdo” a fost luat drept mitralieră de către lumea islamică (radicalii lor invocă intervențiile militare în statele musulmane, care afectează și civilii, nu doar forțele combatante) și rezultatul a fost acel atentat din Paris, pe motivul ofensei aduse profetului Mahomed. Desigur că în acest conflict, pe lângă ziarștii uciși (care fuseseră avertizați cu represalii, în repetate rânduri), care nolens-volens își cunoșteau inamicul, au fost și victime colaterale, dar întrebarea căreia nu-i găsim răspunsul este: cât de departe se va ajunge?

Asasinatele politice sunt o constantă a Evului Mediu european. Otto al II-lea (asasinat în 982), Thomas Becket, arhiepiscop englez (asasinat în 1170), regele ceh Vaclav al III-lea (asasinat la 4 august 1306), Albrecht I de Austria (asasinat la 1 mai 1308), Richard al II-lea, regele Angliei (asasinat la 14 februarie 1400), Giuliano de Medici, lider al Florenței (asasinat la 20 aprilie 1478), Francois de Guise, lider catolic francez (asasinat la 18 februarie 1562), Gaspard de Coligny, lider protestant francez (asasinat la 24 august 1572), liderul Țărilor de Jos Wilhelm de Orania (asasinat la 10 iulie 1584), Henric de Guise, lider catolic francez (asasinat la 23 decembrie 1588), Henric al III-lea, rege catolic al Franței (asasinat la 2 august 1589), frații Jan și Cornelius de Witt, politicieni reformatori olandezi (asasinați la 20 august 1672), Gustav al III-lea, regele Suediei (asasinat la 17 martie 1792) sunt numai câteva nume de lideri care au sfârșit pierzându-și viața ca urmare a unor conflicte, fie ele religioase sau politice, crize dinastice sau interese ale statelor adversare în cadrul conflictelor politico-militare²⁴.

Un exemplu de atentat este cel comis de nobilul catolic Ravailiac împotriva regelui Franței Henric al IV-lea în 1610. Regele Henric al IV-lea era protestant, hughenot, dar manifestase toleranță față de catolici, prin faimoasele sale vorbe spuse, când a ordonat ținerea „messae-lor” catolice în biserici, deși el era hughenot, iar catolicii au fost înfrânți: „*Paris vaut bien une messe*” – „*Parisul merită o liturghie*”²⁵.

24 V. P. Borovicka, *Atentate care urmau să schimbe lumea*, București, Editura Politică, 1978, p. 368-371.

25 <http://vdaucourt.free.fr/Mothisto/Henri42/Henri42.htm>, accesat la 12 octombrie 2018; <https://www.historia.fr/%C2%AB-paris-vaut-bien-une-messe-%C2%BB-henri-iv-1593>, accesat la 12 octombrie 2018.